

Nagrada "Boris Papandopulo" (autorsko stvaralaštvo na području ozbiljne glazbe) Zoran Juranić: Opera po Kamovu (praizvedena na 20. svibnja 2021. u HNK Rijeka)

Akademik Zoran Juranić, skladatelj i dirigent, oblikovao je svoju četvrtu operu naslovljenu „Opera po Kamovu“ na narudžbu projekta Rijeka – Europska prijestolnica kulture (EPK) godine 2020., a (uslijed niza okolnosti) djelo je pod njegovim dirigentskim vodstvom praizvedeno tek 20. svibnja 2021. u Hrvatskom narodnom kazalištu „Ivan pl. Zajc“ u Rijeci. Juranić je skladao operu prema libretu samog Janka Polića Kamova koji ga je napisao 1907. godine na poticaj svojega brata skladatelja Milutina Polića, a prema književnome predlošku „Slijepčeva žena“ Marijana Derenčina.

Poseban naglasak u ovome remek-djelu hrvatske operne literature sigurno je u samoj glazbi koja izvanredno prati specifični tekstualni predložak Kamovljeva karakteristična poetskog ozračja, misli i citata, te radnje pronađenoga libreta. U naoko verističkoj opernoj formi, glazba odiše duhom vremena kada su braća Polić planirali operu, a radi se o kombinacijama postromantičkog zvuka i orkestracije, te začetcima ekspresionizma. Glazba nas time vraća u burno, uzbudljivo i revolucionarno doba u umjetnosti, što Juranićevoj partituri daje posebnu energiju, polet i nadahnuće i mogućnost da se predstavi kao izvrsni simfoničar. Iz bogatoga iskustva opernoga stvaralaštva (i kao skladatelj, ali i istraživač i dirigent) Juranić grabi i osvaja istančani osjećaj za tretman vokalnih dionica u suglasju s orkestrom, ali i izvrstan nerv za scenu i dramaturgiju. Praizvedbu i još jednu izvedbu ostvarili su vrhunski vokalni umjetnici uz ansamble riječkog HNK, a scensko uprizorenje uz (pandemijski uvjetovanu) promišljenu i dorečenu, a izrazito simboličnu scenografiju i režiju izvire iz „samoga Kamova“, odnosno njegova lika i djela.

Režiju je ostvarila Caterina Panti Liberovici, a vokalni solisti bili su Vlatka Oršanić (u zanimljivome *Prologu* koji je dodan izvornome libretu), Mojca Bitenc, Robert Kolar, Domagoj Dorotić, Ivana Srbljan i Goran Jurić.

Zoran Juranić je ovom operom koja zaslužuje repertoarni život na riječkoj, ali i na drugim pozornicama, uz libreto ali i posvetu Janku Poliću Kamovu, ostvario jedinstvenu posvetu rodnome gradu, te jednome vremenu umjetnosti i glazbe koje se ovime pruža suvremenome svijetu.

Nagrada "Vatroslav Lisinski" (doprinos hrvatskom glazbenom stvaralaštvu – pojedinci, organizacije, zajednice)

Muzička akademija Sveučilišta u Zagrebu – za izvedbu opere *Životinjska farma* Igora Kuljerića, u povodu 100 obljetnice osnutka Muzičke akademije

Muzička akademija u Zagrebu, utemeljena 1922., najstarija je visokoškolska glazbena institucija u Hrvatskoj i izravni je nasljednik glazbene škole Hrvatskoga glazbenog zavoda (HGZ) osnovane 1829. Tijekom svoje povijesti iznjedrila je više od 9200 diplomanata koji su danas ključni nositelji hrvatske glazbene scene, osim kao glazbeni umjetnici, tako i profesori, muzikolozi, glazbeni pisci, urednici, producenti, glazbeni kuratori koji su ostvarili uspjehe i na međunarodnoj glazbenoj sceni. Svoju je 100. obljetnicu Muzička akademija u Zagrebu obilježila mnogim programima, koncertima, manifestacijama i konferencijama, stavljajući hrvatsku glazbu u samu srž izvedbenih programa, što je neobično važno i dragocjeno za istaknuti. Nakon koncerta pod naslovom "Alumni 100" koji je predstavio program hrvatskih partitura pod ravnanjem Nikše Bareze, vrhunac obilježavanja 100. obljetnice bila je izvedba opere-basne "Animal Farm" Igora Kuljerića (27. studenog 2021.) - 18 godina nakon njezine prve i jedine izvedbe. Riječ je o složenom projektu koji je, pod dirigentskim vodstvom Mladena Tarbuka i u režiji Krešimira Dolenčića uključio više od 200 studenata, ostvarujući još jednu u nizu uspješnih suradnji između Muzičke akademije, Akademije dramskih umjetnosti, Akademije likovnih umjetnosti i Tekstilno-tehnološkog fakulteta. Izvedbom ovog recentnog opernog ostvarenja Igora Kuljerića koje se ne bi posramili ni profesionalni ansambli, Muzička akademija istaknula je važnost suvremenog repertoara hrvatske glazbe kao dio kurikuluma obrazovanja, posebno ga ističući i dajući mu na značenju u okviru svog obljetničkog programa. Muzička akademija time je poentirala u obrazovnom, produkcijskom i programskom smislu, izvodeći projekt koji je svojom vrijednošću zaslužio drugu izvedbu mnogo ranije, po mogućnosti u okviru profesionalnog kazališta. Projekt *Animal farm* iznesen u cijelosti studentskim snagama uz usku suradnju s angažiranim mentorima, u punom je smislu uspješno okrunio 100. obljetnicu Muzičke akademije u Zagrebu, koja je time zaslužila nagradu *Vatroslav Lisinski* za 2021. godinu.

Nagrada "Josip Andreis" (glazbena publicistika i muzikologija)
dr. sc. Hana Breko Kustura – za projekt: Hrvatski glazbeni i liturgijski kodeksi srednjega vijeka: Interdisciplinarna obrada (CROMUSCODEX70)

Prof. dr. sc. Hana Breko Kustura je muzikologinja, članica suradnica HAZU-a, te znanstvena savjetnica u Akademijinom Odsjeku za povijest hrvatske glazbe. Naslovna je redovita profesorica na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu. U razdoblju od 2017. do 2021. godine bila je voditeljica interdisciplinarnog projekta Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ) CROMUSCODEX70 u okviru Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti. Ovaj je međunarodni projekt svojim ciljem za interdisciplinarnom obradom liturgijskih i glazbenih kodeksa hrvatskih zemalja u razdoblju od 11.-17./18. stoljeća premijerno ujedinio specijalizirane muzikologe, filologe, pjevače, liturgičare i povjesničare umjetnosti, među kojima su znanstvenici suradnici prof. dr. Andreas Haug s Instituta za glazbena istraživanja Sveučilišta Julius Maximilian u Würzburgu, dr. sc. Marijana Horvat s Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Zagrebu, prof. dr. sc. Katarina Livljanić sa Schole Cantorum Basiliensis, dr. sc. Rozana Vojvoda iz Umjetničke galerije Dubrovnik i dr. sc. fra Domagoj Volarević s Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Splitu što pokazuje iznimnu vrijednost ovog projekta. Spomenuti projekt iznjedrio je za hrvatsku i europsku povijest niz novih muzikološki relevantnih rezultata i spoznaja koje su na engleskom jeziku svjetskoj javnosti predstavljene na završnoj konferenciji održanoj u virtualnom obliku u HAZU, u Zagrebu, u prosincu 2021. Nove perspektive stvorene su temeljem osobnog uvida istraživača u najstarije glazbene kodekse hrvatskih prostora koji se danas nalaze u Hrvatskoj, ali i u inozemnim arhivima (Bodleian Library u Oxfordu, Bavarskoj državnoj biblioteci u Münchenu, Nacionalnoj Széchényi biblioteci u Budimpešti, Arhivima u Jeruzalemu, Pragu, Napulju, Oslu, Vatikanu, Petrogradu). Hrvatska glazbena baština srednjeg vijeka, kao i glazbena središta, poglavito Zadar, Trogir, Dubrovnik, Istra, ovim su projektom revalorizirana kao vrijedne riznice sačuvanih glazbenih tradicija, važnih u Europskom kontekstu. Tijekom posljednje četiri godine, suradnici projekta objavili su dvadeset pet znanstvenih radova, dok su rezultati rada predstavljeni široj javnosti kako u obliku radijskih emisija i razgovora, tako i na međunarodnim radionicama i simpozijima. Dodatan uspjeh projekta je uspostavljena suradnja s njemačkim projektom *Corpus monodicum* putem kojeg će „hrvatski“ izvori srednjovjekovne gregorijanske tradicije biti obrađeni uz pomoć umjetne inteligencije, a time i dostupni za šire korištenje te eventualnu novu interpretaciju, koju je unutar projekta već započela prof. dr. sc. Katarina Livljanić.

Godišnja nagrada *Josip Andreis* tako ove godine zasluženom ide prof. dr. sc. Hani Breko Kustura koja je slijedom dugogodišnjeg posvećenog znanstvenog rada i umreženosti s relevantnim svjetskim znanstvenicima i ustanovama, nemalim naporima i interdisciplinarno strukturiranim međunarodnim projektom *CROMUSCODEX70* napravila novi korak u rasvjetljavanju vrijednosti hrvatske glazbe srednjeg vijeka i lokaliteta za povijest europske glazbe učeći nas kako nam je cit. : “Srednjovjekovna glazba ... tek zbog vremenskog odmaka daleka, no njena zvukovnost na latinskom jeziku jest u temeljima našeg identiteta. To je jezik i repertoar kojim smo više nego ikada u povijesti bili ravnopravan, sastavni dio jednog velikog europskog glazbenog konteksta.” (iz intervjua koji je s Hanom Breko vodila Dina Puhovski, portal glazba.hr).

Nagrada "Milivoj Körbler" (autorsko stvaralaštvo na području popularne glazbe) Husein Hasanefendić Hus – za sveukupni autorski rad

Husein Hasanefendić Hus, hrvatski autor, gitarist i producent u 50 godina djelovanja obilježio je hrvatsku rock-glazbu istančanim skladbama koje su se usadile u kolektivnu memoriju na ovim prostorima. Od sviračkoga tesanja u grupi Ab ovo preko stasanja u Grupi 220 do velike karijere u Parnom valjku, Husein Hasanefendić Hus ne samo da je stvorio prepoznatljivi rock-standard prema kome su se mnogi ravnali, nego je i uobličio kanone hrvatske rock-scene.

S bremenitim nasljeđem Grupe 220 kao banda koji je snimio prvi rock LP u regiji, uspio se nametnuti kao istinski lider i vizionar koji će svoje sviračko umijeće iskoristiti kao čvrst temelj za višedesetljetni skladateljski vez kojim će u konačnici ukrasiti pojava Parnog valjka, banda koji je postao sinonimom istinski velikoga rock-kolektiva.

Sve se to događalo i u tami disko-klubova i pod stadionskim reflektorima gdje je Hus javno sazrijevao. Vrlo brzo, nakon starta Parnog valjka sredinom sedamdesetih, Husovo je glazbeno pismo postalo sasvim prepoznatljivo, s neprestanom introspekcijom i generacijskim preispitivanjima.

Mijena je ono na čemu je izgradio poetski, ali i stilski forte Parnog valjka. Tvrdi i beskompromisni rock, poletni pop hitovi, izvanvremenske balade i zanimljivi glazbeni iskoraci neprestano su Parni valjak gurali naprijed, a sve zahtjevniji koncertni nastupi na svakoj su turneji publici pružili dimenziju više.

Hus je pisao i za druge izvođače (Severina, Tony Cetinski...), no njegov skladateljski timbar ipak je organski vezan uz Parni valjak. S drugim izvođačima suradnju je ostvario na drugom polju: produkciji. Osim rada na snimkama vlastitog banda, Hus je producirao singlove i albume Azre, Haustora, Stidljive ljubičice, Animatora, Plavog orkestra, Cacadou Look, Patrole i drugih u doba njihovih nježnih godina. Silno je želio pomoći novim izvođačima i produkciju je doživljavao više umjetnički, nego tehnički – kompatibilno sa svim autorstvom.

Svaka nova generacija sigurno će se sresti s nekim njegovim pjesmama i zavoljeti ih, jer – premda najviše voli tematizirati protok vremena – Husove pjesme pune istinskih emocija su izvanvremenske.

Nagrada "Miroslav Sedak Benčić" (autorsko stvaralaštvo na području jaza) Darko Jurković Charlie – za album „Trio, Duo, Solo“

Na svojem novom, prošlogodišnjem albumu "Trio, duo, solo" riječki gitarist i skladatelj Darko Jurković Charlie demonstrira fantastičnu tehniku sviranja dvije električne gitare istodobno. Naime, tijekom dugogodišnje karijere tu je tehniku tako usavršio da se u izvedbama na ovom albumu doima kao da je to mačji kašalj, a zapravo je nešto iznimno komplicirano i zahtjevno. No, važnija od tehnike je njegova vještina tumačenja skladateljskih zamisli, a on je autor *par excellence*. Prošle je godine obilježio četvrt stoljeća skladateljskog rada, a kroz suradnje sa stranim glazbenicima Charlie predstavlja hrvatsko autorsko stvaralaštvo i izvan granica naše zemlje. Autor je djela jasnih zamisli i zavidne ljepote. Fascinantno je kako kroz svoje skladbe donosi različite priče, kako kroz glazbu uspijeva pretočiti svoj karakter samozatajne osobe koja drži do sklada, duhovne mirnoće i glazbene elegancije. Zapravo njegova su djela uvijek nježna, profinjena, otmjena, delikatna, što je tek djelomično odraz njegove osobnosti. Osim što zrače pozitivnim vibracijama i ljubavlju, u njima se osjeća posvećenost stvaranju izvanserijske glazbe koju uvijek promišlja sa stanovišta visokih umjetničkih dosega. Za to je potrebno dobro poznavanje zanata, ali i maštovitost te osjećaj za estetiku. Iako su ukorijenjene u jazzu u njegovim se skladbama često osjeća upliv barokne glazbe. On doista zna kako uvjerljivo spojiti Bacha s jazzom, kako Bachovo djelo iskoristiti kao poticaj i model za stvaranje vlastitog. Upravo je sklonost prema objedinjavanju jaza i klasične glazbe to što njegove skladbe čini intrigantnima i zamamnima. Radi se o uzvišenoj glazbi, jer duhovnost je na neki skriveni način uvijek bila povezana s njegovom glazbom. Osjeća se to i u novim skladbama u kojima objedinjuje jazz i indijsku klasičnu glazbu, a koje je snimio za album "Trio, duo, solo".

Nagrada "Franjo Ksaver Kuhač" (autorsko stvaralaštvo na temeljima tradicijske glazbe) Duško Tambača, za životno djelo

Duško Tambača jedan je od najproduktivnijih glazbenih autora klapske glazbe što svjedoče njegove brojne obrade klapskih napjeva kao i kompozicije za klape koje su postale nezamjenjivim dijelom standardnog klapskog repertoara. Malo je istaknutih pojedinaca koji su od početaka organiziranog klapskog pjevanja pa sve do danas ostavili tako snažan trag u klapskom pokretu kao što je to učinio Duško Tambača. Nije samo u pitanju gotovo 60-godišnji kontinuitet nego ponajprije izuzetna aktivnost (pjevač, melograf, obrađivač, skladatelj, glazbeni pedagog-voditelj) koju je tijekom ovog razdoblja maestro Tambača ugrađivao u različite segmente klapske repertoarske „slagalice“.

U imponantnom Tambačinom repertoaru posebno se ističu brojne obrade za klape (više od 400!) nastale na temeljima intenzivnog melografskog rada. Tambača je dosljedan klapskoj „svetoj“ terci i upravo inzistirajući na njoj i na ostalim glazbenim elementima prepoznatljivog klapskog stila (klapski akord – durski tijesni tercni, baritonska kadenca, tenorski fioreti, jednostavni basovski pomaci s jasno istaknutim odnosima dominante i tonike...) u zavjet budućim generacijama ostavlja ne samo vrijedne i zanimljive obrade pučkih napjeva nego i specifičan način glazbenog razmišljanja. Usporedba i isticanje posebnosti kod tradicijskih načina pjevanja, karakterističnog timbra, repertoara i načina izvođenja pojedinog područja na kojima klape danas djeluju, nisu jedini parametri po kojima se prepoznaju specifične karakteristike određenih područja. U klapskom slučaju, stil i regionalne osobnosti pojedinih područja oblikuju i određuju najistaknutiji klapski autori (skladatelji i obrađivači), kao i aktivnost (izvođačka, izdavačka) pojedinih klapa. Najaktivniji i najkreativniji autori i klape postaju uzor ostalima, model kod učenja i usvajanja klapskih pjesama, autorskih skladbi i obrada. Njihovi uradci, danas putem medija lako dostupni široj javnosti, tako postaju glavnim odlikama stila pojedinih područja. U ovim definicijama jasno se očituje veličina Tambačina glazbenog djela.

Tijekom pedesetogodišnjeg glazbeno-pedagoškog rada vodio je više od 40 (46) muških, ženskih i mješovitih klapa (neke je i utemeljio!) s više od pet stotina pjevača i pjevačica, a osobite zasluge pripadaju mu za afirmaciju ženskog klapskog pokreta.

Skladatelj Tambača ostaje dosljedan svojim korijenima, glasovima tradicije, koje vješto interpolira uz stihove najjemenitnijih čakavskih pjesnika. Najizvođenije kompozicije nastaju na stihove Drage Ivaniševića i Jakše Fiamenga, kao i brojnih drugih istaknutih čakavskih pjesnika. Njegove skladbe redovno su nagrađivane na Omiškom festivalu gdje je dobitnik više od 20 prvih nagrada što ga čini najtrofejnijim klapskim skladateljem. Bavi se i skladanjem dalmatinske šansone i zabavne glazbe, na festivalima u Splitu, Šibeniku i Kaštelima. Skladateljski afinitet pokazuje i u segmentu sakralne glazbe, a obradio je i veći broj marijanskih, adventskih te božićnih napjeva iz Dalmacije.

Među brojnim aktivnostima na promociji klapskog pjevanja posebno se ističe uloga višegodišnjeg ravnatelja *Festivala Sjeverno Jadranskih klapa* u Senju.

Tijekom duge i plodonosne karijere nagrađivan je brojnim nagradama od kojih se posebno ističe odlikovanje *Red Danice Hrvatske s likom Marka Marulića* za osobite zasluge u kulturi i promicanje Hrvatske kulturne baštine.